JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Paskonnevan (Pyhäjärvi) kasvillisuusselvitys

Jyväskylän yliopisto
Ympäristöntutkimuskeskus

Tutkimusraportti 145/2011

Tuuli Lukkala
Emmi Lehkonen

AMBIOTICA
Muuttuvan ympäristömme asiantuntija

Sisällys

1. JOHDANTO **1**

2. MENETELMÄT **1**

3. SELVITYSALUEEN KUVAUS **1**

3.1 SUON YLEISKUVAUS 1
3.2 SUOKASVILLISUUSTYYPIT JA NIIDEN LAJISTO 2

4. KASVILLISUUSTYYPPIEN LUONTOARVOT **4**

4.1 UHANALAISET SUOLUONTOTYYPIT 4
4.2 ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT 5
4.3 UHANALAISET JA HUOMIONARVOISET LAJIT 5

5. JOHTOPÄÄTÖKSET **5**

KIRJALLISUUS **6**

LIITE 1. Paskonevan selvitysalueella tavatut kasvillisuustyypit peruskartalla.

LIITE 2. Paskonevan selvitysalueella tavatut kasvillisuustyypit ilmakuvalla.

LIITE 3. Valokuvien ottopaikat ja -suunnat.

LIITE 4. Selvitysalueella tavatut kasvilajit kasvillisuustyypeittäin.

LIITE 5. Kuvia selvitysalueelta.

1. JOHDANTO

Tässä selvityksessä esitellään Pyhäjärven kaupungin alueella sijaitsevan Paskonevan suokasvillisuustyypit ja niillä esiintyvä putkilokasvi- ja sammallajisto. Selvityksessä arvioidaan myös suon kasvilajiston ja kasviyhteisöjen osoittamia luontoarvoja. Kasvillisuusselvitys on tehty Vapo Oy:n toimeksiannosta ja sen on pääosiltaan laatinut FM Tuuli Lukkala. Raportin viimeisteli FM Emmi Lehkonen Jyväskylän yliopiston ympäristöntutkimuskeskukselta.

2. MENETELMÄT

Paskonevan kasvillisuus selvitettiin maastokäynnillä 4.7.2011. Selvitysalue tutkittiin kävelemällä se läpi sellaisella tarkkuudella, että kaikki kasvillisuustyypit pystyttiin havaitsemaan. Kasvillisuustyyppien sijainti pyrittiin rajaamaan maastossa kartalle. Suotyyppien rajaamisessa käytettiin apuna ilmakuvaa kartoitettavasta alueesta. Ilmakuvista havaittuihin erityisiin kohteisiin sekä luonnontilaisiin kasvillisuustyyppeihin kiinnitettiin kartoituksessa tarkempaa huomiota. Ihmisvaikutteiset kasvillisuustyypit (mm. hakkuuaukeat, taimikot, pioneerilajistoa kasvavat joutomaat) on kartoituksessa jätetty vähemmälle huomiolle. Kasvillisuusselvityksen yhteydessä kiinnitettiin huomiota suon luonnontilaisten osien maisemallisiin ja virkistyksellisiin arvoihin. Kasvillisuustyyppien määritykset perustuvat Eurolan ym. (1995) suokasvillisuusoppaaseen.

Jokaiselta suokasvillisuustyypiltä määritettiin putkilokasvi- ja sammallajisto kulkemalla kasvillisuustyypin läpi ja havaitut lajit kirjattiin muistiin. Lajilistat ovat mahdollisimman kattavia, mutta rajallisen ajan vuoksi lajeja on voinut jäädä huomaamatta, ja jotkin lajit on määritetty vain sukutasolle. Ojien lajisto on sisällytetty kasvillisuustyyppien lajilistoihin muuten, mutta ojien pientareilla kasvavia paljaan maan sammalia ei ole huomioitu lajistossa. Putkilokasvien nimistö on Hämet-Ahdin ym. 1998 ja sammalten Ulvisen ym. 2000 mukainen.

3. SELVITYSALUEEN KUVAUS

3.1 Suon yleiskuvaus

Selvityksessä tarkasteltu alue sijaitsee Pyhäjärven kaupungin luoteisosassa Parkkimanjärven länsipuolella. Kartoitettavien alueiden pinta-ala oli 48 hehtaaria ja alueet on esitetty kartalla liitteissä 1 ja 2. Kasvillisuusvyöhykkeeltään Paskoneva kuuluu keskiboreaaliseen Pohjanmaan vyöhykkeeseen (3a). Suomen soiden aluejaossa Paskoneva alue sijaitsee Pohjanmaan aapasoiden alueella.

Paskonevan selvitysalue on suurilta osin muuttunutta suota tiheän ojituksen takia. Mullikonnevan (kartoitettavan alueen luoteinen osa) ojitusojat ovat kapeahkoja ja paikoin umpeen kasvamassa, kun taas Mullikonkankaalla (eteläisemmän osan läntinen puoli) ojat ovat leveämpiä, syvempiä ja tuoreempia. Selvitysalueen itäpuolella virtaavan puron varressa on säilynyt luonnontilaisen kaltaista luhtaa ojituksista huolimatta. Myös Mullikonnevan itäpuolella on pieni ojittamaton alue luonnontilaisen kaltaista rämettä. Selvitysalueen koillis-

puolelta alkaa ojittamaton tupasvillaräme, kun taas etelässä alue rajoittuu ojittamattomaan nevaan, jonka reunasta osa on kartoitettavalla alueella.

Maisema-arvoja selvitysalueella on luhdan avoimemmilla osilla (SRhLu) sekä eteläreunassa avoimella nevalla ja sen reunalla, josta näkyvyys on laaja; avoin neva näkyy myös läheisellä tielle. Hilla on runsas koko selvitysalueella luhtaa lukuun ottamatta ja myös karpaloa esiintyy runsaanlaisesti monin paikoin.

3.2 Suokasvillisuustyypit ja niiden lajisto

Kasvillisuuskuvioiden ilmakuvien ja maastokartoitusten perusteella tehdyt rajaukset on esitetty peruskartalla liitteessä 1 ja ilmakuvalla liitteessä 2. Kuvioiden numerointi viittaa liitekartassa 2 esiintyviin kuvionumeroihin. Valokuvien numerointi viittaa liitteessä 3 esitettyihin kuvauspaikkoihin ja liitteessä 5 esitettyihin kuviin. Selvitysalueella tavatut kasvilajit on esitetty liitteessä 4.

1. IRmu

Mänty valtapuu. Mullikonnevan pohjoisosassa puusto tiheämpää kuin etelämpänä (vrt. tyyppi 3, keskiosissa pienempää ja harvempaa puustoa kuin reunoilla). Mullikonnevan koilliskulman ojanvarressa paljon koivua sekä luhtalajistoa kuten jouhivihvilää, metsätähteä, pajuja ja suoputkea (Kuva 1).

2. VkRmu

Lajisto kuin IRmu:lla (tyyppi 1). Mullikonkankaalla IRmu ja VkRmu vaihtelevat pienipiirteisestikin, Mullikonnevalla ei esiinny VkRmu:aa.

3. raIR/TRmu

Isovarpuräme- ja tupasvillarämelaikut vaihtelevat pienipiirteisesti, isovarpuräme on kuitenkin yleisempi kuin tupasvillaräme (Kuvat 1 & 2). Mullikonnevan keskiosissa on paikoin myös vaivaiskoivurämemuuttuman (VkRmu) piirteitä. Kuvion keskiosan ojanvarsissa kasvaa koivua, puusto on matalaa ja harvaa, kun kuvion reunoilla puusto on mäntyvaltaista, kookkaampaa ja tiheämpää. Pohjakerroksessa vallitsee rämerahkasammal (*Sphagnum angustifolium*), rahkamättäitä on siellä täällä. Ojien kuivilla nostomaapientarilla kasvaa paljon jäkälää. Sekä karpalo että hilla ovat suotyypillä runsaita. Kuvion keskiosan ojittamaton osa on vähemmän muuttunut, ja siinä on nevarämeen piirteitä: välipintaa sekä märkiä painanteita.

4. raIRoj

Kasvillisuus muistuttaa tyypin 3 kasvillisuutta, mutta kasvillisuus luonnontilaisemman kaltaista: puuston matalaa, pohjakerros selvemmin rahkasammalta.

5. Vrtkg

Pohjakerros koostuu pääasiassa metsäsammalista, kenttäkerroksessa vallitsevat suovarvut. Puusto on mäntyvaltainen. Hilla runsas.

6. MtkgI

Esiintyy vähäisesti kartoitettavan alueen reunamilla.

7. VKRmu

Lajisto kuin Vrtkg:lla, mutta pohjakerroksessa vallitsee rämerahkasammal ja kenttäkerroksessa kasvaa metsäkortetta (*Equisetum sylvaticum*) ja pensaskerroksessa raita (*Salix caprea*) (Kuva 4).

8. PsKRmu

Suotyyppiä on kapea vyöhyke IRmu:n ja alueen länsipuolisen taimikon välillä sekä alueen luoteisnurkkauksessa ennen Mtkg:ta. Lajilista sisältää myös taimikon reunan ja ojien lajit.

9. TR

Mullikonnnevan koilliskulman ojanvarressa on kapea tupasvillarämekuivakko-vyöhyke, mutta suo vaihettuu hyvin pian luonnontilaiseksi tupasvillarämeeksi.

10. VkR

Sama lajisto kuin VkRmu:lla, valtapuu mänty on matalaa. Rahkamättäitä esiintyy tyypillä paikoin.

11. VaRaR

Sama lajisto kuin tyypillä 3 eli rahkaisen isovarpurämeen ja tupasvillarämeen yhdistelmätyypillä, mutta lajisto esiintyy eri suhteilla. Lisäksi kasvaa pyöreälehtikihokkia ja pikkukarpaloa. Suotyyppiä ympäröivässä tupasvillarämeessä esiintyy myös rahkamättäitä (Kuva 5).

12. TRmu

Lajisto kuin tupasvillärämeellä, mutta valtapuu mänty järeämpää ja metsäsammalia enemmän. Isokarpalo on runsas.

13. PaLu(mu)

Pajuluhtaa ja pajuluhtamuuttumaa esiintyy selvitysalueen itäosassa virtaavan puron varrella (Kuva 6). Puro on jossain määrin kuivunut ja ojitus on muuttanut veden kulkua, mutta luhtakasvillisuus on säilynyt. Puronvarressa sara- ja ruoholuhtaa (SRhLu), ympärillä pajuluhtaa (PaLu) ja kauempana reunoilla (erityisesti puron pohjoisosassa) pajuluhtamuuttumaa (PaLumu). Muuttumassa korpikarhunsammal (*Polytrichum commune*) runsas, kuten myös koivu, tupasvilla (*Eriophorum vaginatum*) ja luhtaruohot. Luonnontilaisemmassa osassa pajuja, pullosaraa (*Carex rostrata*), raatetta (*Menyanthes trifoliata*), enemmän luhtalajeja

ja vaateliaampaa lajistoa myös sammalistossa (esim. *Pseudobryum cinclidioides*, *Calliergon cordifolium*).

14. SRhlu

Avoin suotyyppi, hieman pajuja. Hetteistä.

15. luKRmu (luhtainen korpirämemuuttuma)

Paikoin.

16. & 17. LuNK, MeSN

Luhtaista nevakorpea esiintyy kapeana vyöhykkeenä isovarpumuuttuman ja avoimen nevan välissä. Koivut, pajut ja luhtalajit (mm. *Sphagnum squarrosum*) vallitsevat nevakorvessa. Avoimen sararämeen valtalajit ovat pullosara (*Carex rostrata*) ja viiltosara (*Carex acuta*). Myös avoimen nevan reunaosassa on luhtanevan piirteitä (Kuva 7). Nevaosat hetteisiä.

4. KASVILLISUUSTYYPPIEN LUONTOARVOT

4.1 Uhanalaiset suoluontotyypit

Raunion ym. (2008) Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin mukaan Paskonevan selvitysalueella esiintyvät avoluhtiin kuuluvat sara- ja ruoholuhta, isovarpuräme, pajuluhta ja tupasvillaräme ovat Etelä-Suomessa silmälläpidettäviä (NT) suotyyppejä ja sarakorpiin kuuluvat luhtainen nevakorpi on Etelä-Suomessa vaarantunut (VU) suotyyppi (Taulukko 1). Uhanalaisuustarkastelussa ovat mukana vain Paskonevalla tavatut luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset kasvillisuustyypit. Raunion ym. (2008) uhanalaisluokittelussa Etelä-Suomella tarkoitetaan hemi- etelä- ja keskiboreaalista metsäkasvillisuusvyöhykettä. Paskoneva sijaitsee keskiboreaalisella kasvillisuusvyöhykkeellä.

Taulukko 1. Paskonevan selvitysalueella esiintyvät uhanalaiset ja silmälläpidettävät suotyypit Raunion ym. 2008 mukaan. LC = säilyvä, NT = silmälläpidettävä, VU = vaarantunut. Sarakkeessa ”Luonnontilaisuus” Lu = luonnontilainen, LuKa = luonnontilaisen kaltainen.

Suotyyppi	Luonnontilaisuus	Uhanalaisuusluokka Etelä-Suomi	Uhanalaisuusluokka Koko maa
sarakorvet	Lu	VU	NT
avoluhdat	Lu	NT	LC
isovarpurämeet	Lu/LuKa	NT	LC
pajuluhdat	Lu	NT	NT
tupasvillarämeet	Lu	NT	LC
rahkarämeet	Lu	LC	LC

4.2 Arvokkaat elinympäristöt

Selvitysalueella ei esiinny luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia luontotyyppejä eikä vesilain 1 luvun 15 a §:n tai 17 a §:n mukaisia kohteita.

Paskonevan selvitysalueen itäosassa virtaavan ojan varressa muuttumien seassa paikoin esiintyvät luonnontilaiset pajuluhdat ja sara- ja ruoholuhta ovat mahdollisesti metsälain 10 §:n tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä (rantaluhta). Metsälain erityisen tärkeillä elinympäristöillä tarkoitetaan pienialaisia, luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia kohteita, jotka ovat selvästi ympäristöstään erottuvia. Selvitysalueella tavatut luonnontilaiset luhtalaikut ovat selvästi ympäristöstään erottuvia ja luonnontilaisen kaltaisia (alueella jälkiä vanhasta ojituksesta, mutta tällä ei selvää vaikutuksia kasvillisuuteen; lahopuuta kuitenkin melko vähän).

4.3 Uhanalaiset ja huomionarvoiset lajit

Suomen ympäristökeskuksen Eliölajit- tietojärjestelmän mukaan selvitysalueen pohjoispuolella noin 1 km päässä on valtakunnallisesti silmälläpidettävän (NT) suovalkun (*Hammarbya paludosa*) esiintymä (SYKE/Heidi Kaipiainen Väre, rekisteripoiminta 1.6.2011). Selvitysalueella ei havaittu uhanalaisia putkilokasvi- tai sammallajeja maastokartoitusten yhteydessä. Selvitysalueen eteläosassa luhtaisella nevakorvella (YKJ 7072543:3436443), kasvoi luontoarvoja osoittavaa kurjenrahkasammalta (*Sphagnum pulchrum*).

5. JOHTOPÄÄTÖKSET

Melko suuri osa selvitysalueesta on ojitusten takia muuttunutta ja luontoarvojansa menettänyttä rämettä. Luonnontilaisia ja luonnontilaisen kaltaisia suokasvillisuustyyppejä tavattiin selvitysalueen itäosassa virtaavan ojan läheisyydessä sekä osittain Mullikonnevalla. Itäosan ojan varren silmälläpidettävät ja vaarantuneet luhta-ja korpityypit täyttävät mahdollisesti metsälain erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit. Näiden luontotyyppien osuus koko selvitysalueen pinta-alasta on kuitenkin melko pieni. Mullikonnevan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset suotyypit ovat valtakunnallisesti silmälläpidettäviä. Selvitysalueella ei havaittu uhanalaisia putkilokasvi- tai sammallajeja, mutta eteläosan luhtaisessa nevakorvessa kasvoi luontoarvoja osoittavaa kurjenrahkasammalta. Maisema-arvoja selvitysalueella on itäosan luhdan avoimemmilla osilla (SRhLu) sekä eteläreunassa avoimella nevalla ja sen reunalla, josta näkyvyys eteläosan suojellulle on laaja.

Jyväskylä 15.09.2011

Tutkija Emmi Lehkonen

KIRJALLISUUS

Eurola S., Huttunen A. & Kukko-Oja K. 1995. Suokasvillisuusopas. Oulanka Reports 14. Oulanka Biological Station, University of Oulu, 85 s.

Hämet-Ahti L. & Suominen J., Ulvinen T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki.

Koponen T. 2000. Lehtisammalten määritysopas. Helsingin yliopiston kasvitieteen monisteita 175. Yliopistopaino, Helsinki, 120 s.

Laine J., Harju P., Timonen T., Laine A., Tuittila E.-S., Minkkinen K. & Vasander H. The Intricate Beauty of Sphagnum mosses - a Finnish Guide for Identification. Helsingin yliopisto, Metsäekologian laitoksen julkaisuja nro 39. 190 s.

Mossberg B. & Stenberg L..2006. Suuri Pohjolan kasvio. Tammi, 928 s.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus. 2009. Turvetuotantoalueen lupahakemuksen luontoselvitykset, Työryhmän muistio. 25 s.

Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). 2008. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2. Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristö 8/2008. Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala, 572 s.

Turveteollisuusliitto ry. 2002. Turvetuotannon ympäristövaikutusten arviointi. Ohjeita turvetuotannon luonto- ja naapuruussuhdevaikutusten arvioimiseksi. Jyväskylä. 66 s.

Ulvinen T., Syrjänen K. & Anttila S. (toim.) 2002. Suomen sammalet – levinneisyys, ekologia, uhanalaisuus. Suomen ympäristö 560, luonto ja luonnonvarat. 354 s.

LIITE 1. Paskonevan selvitysalueella tavatut kasvillisuustyypit peruskartalla. Selvitysalueen rajaus on merkitty karttaan punaisella viivalla.

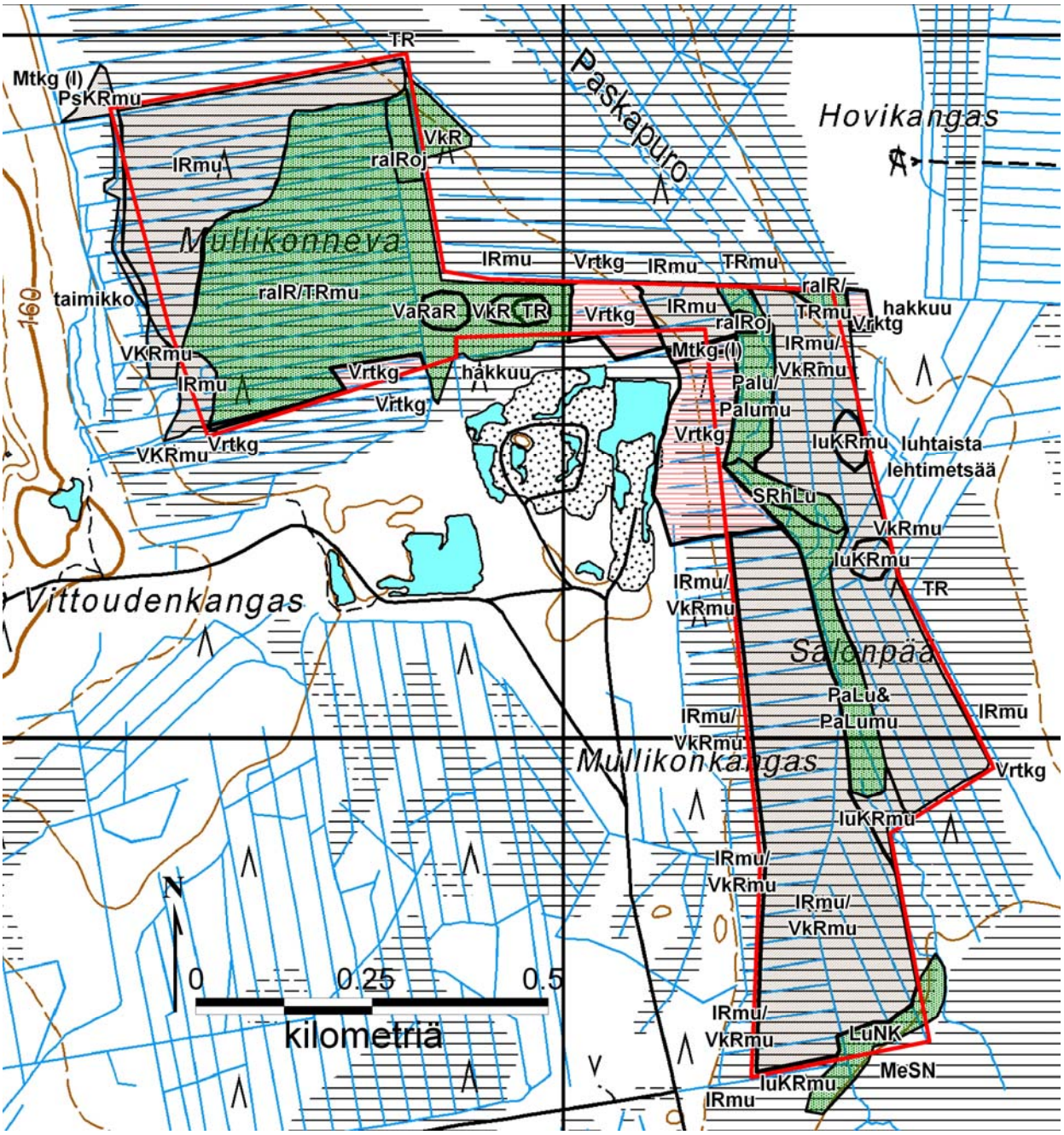

LIITE 2. Paskonevan selvitysalueella tavatut kasvillisuustyypit ilmakuvalla.

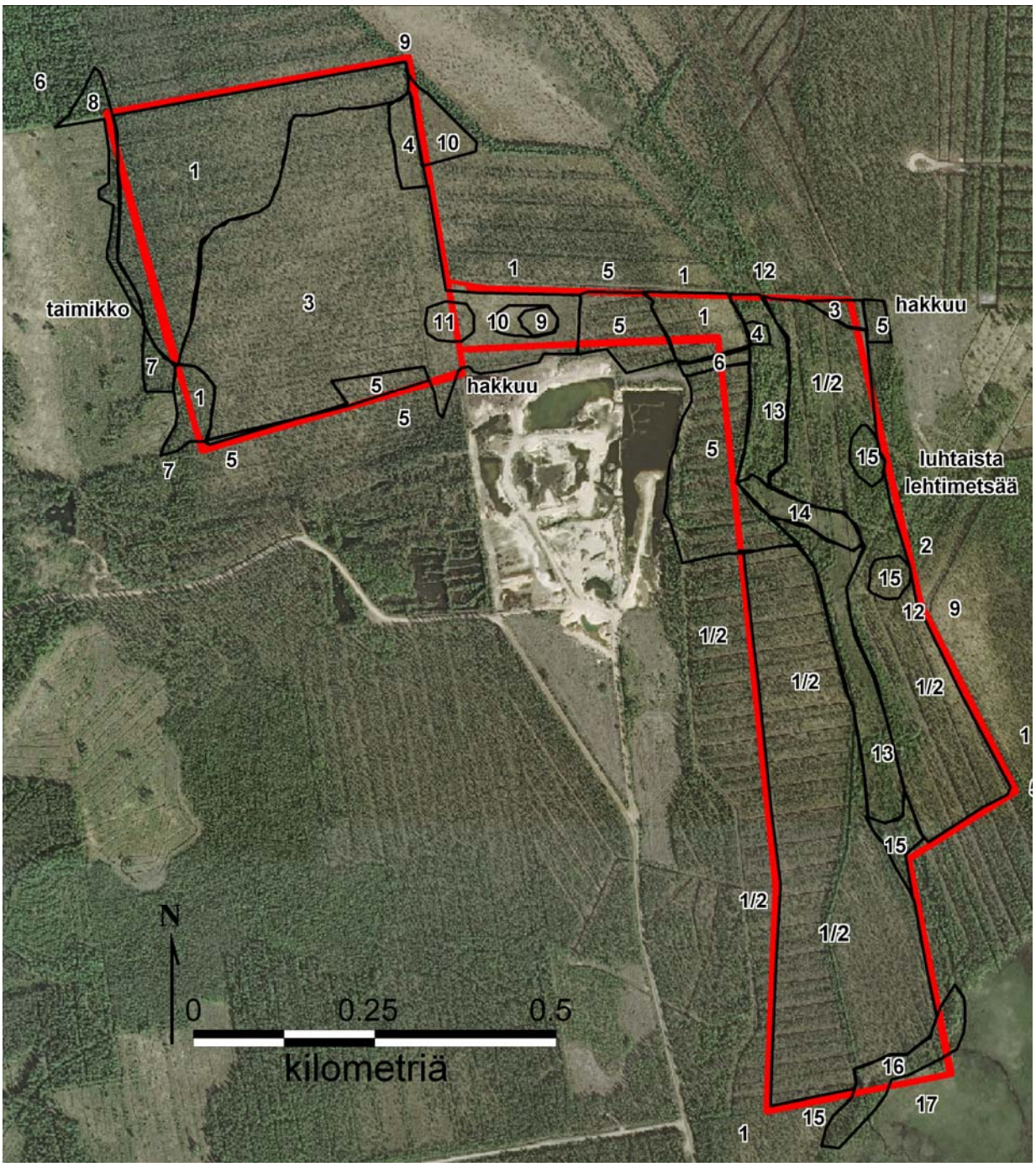

LIITE 3. Valokuvien ottopaikat ja -suunnat.

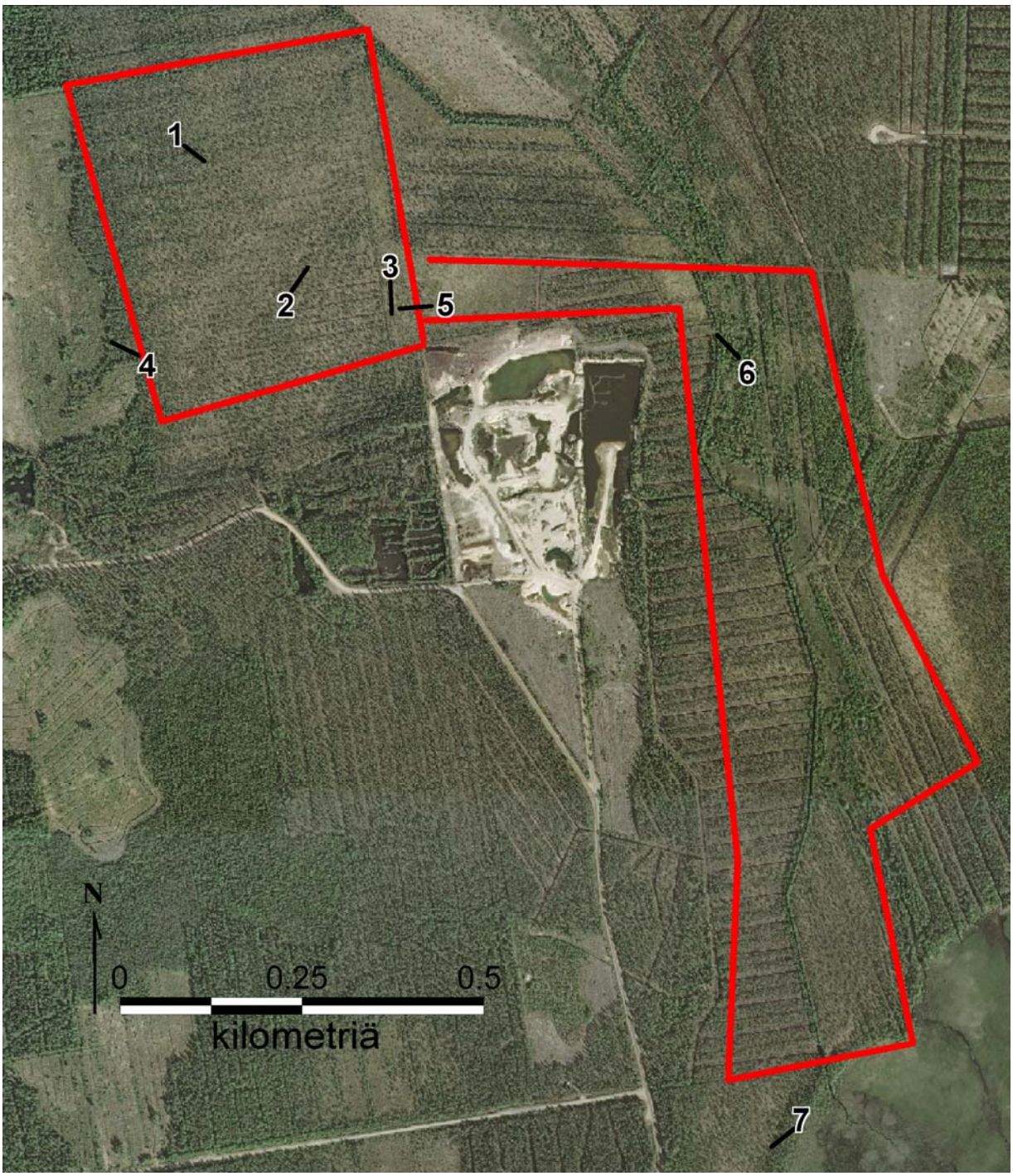

AMBIOTICA

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

LIITE 4. Selvitysalueella tavatut kasvilajit kasvillisuustyypeittäin.

Puut ja pensaat	**1,2, 10: IR, VkRmu**	**3, 4, 11: raIR/TRmu**	**5: Vrtkg**	**7: VKRmu**	**8: taimikko, PsKRmu**	**9, 12: TR**	**13: Pa-Lu(mu)**	**14: SRhLu**	**16, 17: LuNK, MeSN**
Betula pendula				×					
B. pubescens	×	×	×	×	×		×	×	×
Picea abies	×		×	×	×		×		
Pinus sylvestris	×	×	×	×		×	×		
Populus tremula	×								
Salix aurita	×				×		×		
S. caprea	×			×			×		
S. lapponum							×		
S. phylicifolia	×	×			×		×	×	×
Sorbus aucuparia	×								

Muut putkilokasvit	**1,2, 10: IR, VkRmu**	**3, 4, 11: raIR/TRmu**	**5: Vrtkg**	**7: VKRmu**	**8: taimikko, PsKRmu**	**9, 12: TR**	**13: Pa-Lu(mu)**	**14: SRhLu**	**16, 17: LuNK, MeSN**
Andromeda polifolia		×	×			×			
Betula nana	×	×	×	×		×	×		
Carex acuta					×				×
C. brunnescens							×		×
C. canescens	×	×	×				×	×	
C. globularis	×		×	×	×				
C. nigra								×	
C. pauciflora									
C. rostrata	×	×					×	×	×
Calamagrostis purpurea	×			×	×		×	×	×
Calluna vulgaris			×						
Chamaedaphne calyculata	×	×	×	×		×	×		
Cirsium palustre							×		
Deschampsia cespitosa					×				
D. flexuosa	×						×	×	
Drosera rotundifolia	×								
Dryopteris carthusiana	×		×		×		×		
Equisetum fluviatile							×	×	×
E. palustre									×
E. sylvaticum	×			×	×				
Empetrum nigrum		×	×	×		×			
Epilobium angustifolium					×		×		×
Eriophorum vaginatum	×	×	×	×		×	×	×	
Galium palustre							×		×
Gymnocarpium dryopteris					×				×
Juncus filiformis	×						×	×	×
Ledum palustre	×	×	×	×					
Lycopodium annotinum	×								
Lysimachia thyrsiflora							×		
Melampyrum pratense	×						×	×	
Menyanthes trifoliata							×	×	×
Pedicularis sceptrum-carolinum							×		
Peucedanum palustre	×							×	×
Potentilla palustris							×	×	×

Rubus arcticus									×
Rubus chamaemorus	×	×	×	×		×	×		
Rumex acetosella							×		
Solidago virgaurea									×
Trichophorum cespitosum							×		×
Trientalis europaea	×						×		
Vaccinium microcarpum		×	×						
V. myrtillus			×	×	×				
V. oxycoccos		×							
V. palustris							×		
V. uliginosum	×	×	×	×	×	×	×		
V. vitis-idaea	×		×	×	×				
Viola epipsila							×		
Lehtisammalet	**1,2, 10: IR, VkRmu**	**3, 4, 11: raIR/TRmu**	**5: Vrtkg**	**7: VKRmu**	**8: taimikko, PsKRmu**	**9, 12: TR**	**13: Pa-Lu(mu)**	**14: SRhLu**	**16, 17: LuNK, MeSN**
Aulacomnium palustre			×						
Calliergon cordifolium							×		
Dicranum polysetum			×						
Hylocomium splendens			×		×				
Pleurozium schreberi	×	×	×	×					
Pohlia nutans	×								
Polytrichastrum longisetum									
Polytrichum commune	×		×	×	×		×	×	×
P. strictum		×	×	×		×			
Pseudobryum cinclidioides							×		
Ptilium crista-castrensis			×						
Sphagnum angustifolium	×	×	×	×	×	×			×
S. balticum		×							
S. capillifolium			×	×		×			
S. fuscum		×	×			×			
S. girgensohnii							×	×	
S. magellanicum		×				×			
S. majus		×							
S. russowii	×								
S. squarrosum							×		×
S.pulchrum									×
S.rubellum		×							
S.riparium	×								
Straminergon stramineum			×						
Warnstorfia exannulata	×								
Warnstorfia fluitans			×		×				
Maksasammalet	**1,2, 10: IR, VkRmu**	**3, 4, 11: raIR/TRmu**	**5: Vrtkg**	**7: VKRmu**	**8: taimikko, PsKRmu**	**9, 12: TR**	**13: Pa-Lu(mu)**	**14: SRhLu**	**16, 17: LuNK, MeSN**
Marchantia polymorpha	×								
Nardia scalaris			×						
Pellia sp.								×	
Scapania undulata	×								

Jäkälät	1,2, 10: IR, VkRmu	3, 4, 11: raIR/TRmu	5: Vrtkg	7: VKRmu	8: taimikko, PsKRmu	9, 12: TR	13: Pa-Lu(mu)	14: SRhLu	16, 17: LuNK, MeSN
Cladonia arbuscula		×	×			×			
C. gracilis		×							
C. rangiferina		×	×			×			
C. stellaris			×						
Cladonia sp.			×						
Icmadophila ericetorus			×						

LIITE 5. Kuvia Paskonevan selvitysalueelta, kuvat otettu kasvillisuuskartoituksen yhteydessä 4.7.2011.

Kuva 1. Isovarpuräme muuttumaa (IRmu selvitysalueen pohjoisosasta.

Kuva 2. Rahkaista isovarpurämettä/tupasvillarämemuuttumaa (IR/TRmu) Mullikonnevalta.

Kuva 3. Mullikonnevan itäosan rahkaista tupasvillarämemuuttumaa (raTRmu).

Kuva 4. Varsinaista korpiräme muuttumaa (VKRmu) Mullikonnevan lounaiskulmasta.

Kuva 5. Variksenmarjarahkarämettä (VaRaR) selvitysalueen keskiosasta.

Kuva 6. Paskonevan itäsosassa virtaavan puron rantojen pajuluhtaa/-muuttumaa (PaLu/PaLumu)

Kuva 7. Näkymä luhtanevakorvelta (LuNK) selvitysalueen eteläpuolella sijaitsevalle mesotrofiselle saranevalla (MeSN).